

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 10.12.2008
KOM(2008) 845 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Lovrammer for mobil-tv-net og -tjenester:
Bedste praksis vedrørende tilladelser – EU-modellen**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Lovrammer for mobil-tv-net og -tjenester:
Bedste praksis vedrørende tilladelser – EU-modellen**

1. BAGGRUND OG FORMÅL

Efter det klare politiske budskab, som Kommissionen udsendte med meddelelsen af 18. juli 2007, "**Forbedring af det indre marked for mobil-tv**"¹, beskriver denne meddelelse nogle eksempler på bedste praksis fra medlemsstaternes reguleringsstrategier for mobil-tv-net og -tjenester. Selv om det er op til medlemsstaterne og de kompetente tilsynsmyndigheder at afgøre, hvilke procedurer der skal gælde for tilladelser, lægger Kommissionen vægt på at støtte indførelsen af mobil-tv i Europa og på verdensplan ved at udstikke retningslinjer for en passende praksis vedrørende tildeling af tilladelser til sådanne tjenester. Denne meddelelse udgør således et skridt videre i Kommissionens strategi for mobil-tv i EU.

Mobil-tv er en ny tjenesteplatform for transmission af audiovisuelt indhold – og dermed forbundne interaktive tjenester, særlig i forbindelse med 3G-tjenester – til mobilt udstyr². Meddelelsen fra 2007 opridsede hovedelementerne i en europæisk strategi for mobil-tv med henblik på at lette udbredelsen af disse innovative tjenester i EU. Et af nøgleelementerne er lovrammerne. **Retssikkerhed** er altafgørende for, at operatørerne vil vove sig ud i nye investeringer, især når der er tale om en ny, innovativ teknologi som mobil-tv. Navnlig de allerførste investorer har behov for forsikring om, at de ikke senere vil blive pålagt uforventede begrænsninger. Blandt de øvrige elementer i EU's strategi er anerkendelsen af, at DVB-H bliver standarden for jordbaseret mobil-tv i Europa (DVB-H blev optaget på EU's liste over officielle standarder den 17. marts 2008³), og opfordringen til at tildele frekvenser til mobil-tv-tjenester i UHF-båndet⁴, navnlig i forbindelse med omorganiseringen af dette frekvensbånd som led i frigørelsen af frekvenser ved overgangen til digital-tv⁵. På den anden side bliver sektoren nødt til at gribe interoperabilitetsproblemet an, og Kommissionens tjenestegrene vil følge udviklingen nøje og vurdere, om der er behov for et initiativ på politisk plan.

---

¹ KOM(2007) 409, i det følgende benævnt "meddelelsen fra 2007".

² Der findes forskellige slags udstyr til modtagelse af mobil-tv, men det mest almindelige er en mobiltelefon.

³ Kommissionens beslutning 2008/286/EF af 17. marts 2008 om ændring af beslutning 2007/176/EF, for så vidt angår listen over standarder og/eller specifikationer for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester samt dertilhørende faciliteter og tjenester (EUT L 93 af 4.4.2008, s. 24).

⁴ I henhold til lovrammerne for sendefrekvenser i UHF-båndet må medlemsstaterne ikke tildele eller opretholde "særlige eller eksklusive rettigheder til brug af radiofrekvenser" (artikel 4 i direktiv 2002/77/EF), og de skal "tilskynde til en effektiv udnyttelse af radiofrekvenser" (artikel 8, stk. 2, litra d), i direktiv 2002/21/EF) samt sikre en reel konkurrence (artikel 8, stk. 1) og ligebehandling af virksomhederne (artikel 8, stk. 3, litra c). Samlet resulterer disse bestemmelser i en forpligtelse til at tildele frekvenser på en effektiv måde.

⁵ Nogle medlemsstater, bl.a. Frankrig, Italien og Østrig, har allerede truffet afgørelse tildeling af UHF-frekvenser til mobil-tv, og de øvrige medlemsstater har planer om at gøre det samme.

Hvorvidt mobil-tv bliver en succes afhænger i høj grad af udbuddet af indhold. På denne baggrund er reglerne for audiovisuelt indhold i det nye direktiv om audiovisuelle medietjenester⁶ indrettet efter udviklingen i Europas mediesektor, og direktivet sikrer en platformsneutral fremgangsmåde i forhold til tv-rundspredning, herunder mobil-tv, og selvvalgstjenester for audiovisuelt medieindhold.

Da Kommissionen iværksatte sit initiativ vedrørende mobil-tv, var kun enkelte medlemsstater begyndt at gribe spørgsmålet om regulering an. Den første opgave, som Kommissionens tjenestegrene tog fat på, var at skabe klarhed over den eksisterende lovgivning i EU ved hjælp af en undersøgelse, der blev gennemført for Kommissionen af uafhængige konsulenter. Oplysningerne, der blev valideret af de udvalg af nationale eksperter, der er nedsat i henhold til regelsættet for elektronisk kommunikation⁷, ajourføres jævnligt og offentliggøres på Kommissionens websted⁸. Denne indsamling af oplysninger har vist, at der er **stor variation** i måden at behandle mobil-tv på i de nationale lovgivninger.

Efter at have klarlagt situationen på lovgivningsområdet opfordrede Kommissionen i sin meddelelse fra 2007 medlemsstaterne til at indføre **gunstige lovrammer** for udbud af mobil-tv-tjenester og koordinere indsatsen indbyrdes med henblik på at udveksle bedste praksis vedrørende tilladelsesordninger. Desuden lovede den at bidrage til en ensartet ramme for tilladelsesordninger i hele EU ved at udpege bedste praksis i EU og fremme udbredelsen heraf i medlemsstaterne. Denne fremgangsmåde blev bakket op af Rådet (ministrene for telekommunikation), der i sine konklusioner af mødet i november 2007 opfordrede Kommissionen til at bevæge sig ud over ren og skær indsamling af oplysninger og *"at udpege bedste praksis med hensyn til tilladelsesordninger i hele EU og gennem passende vejledning at fremme medlemsstaternes konsekvente vedtagelse heraf"*⁹.

Som led i udarbejdelsen af denne vejledning blev der gennemført en høring af interesseparterne i februar 2008. I den forbindelse afholdt Kommissionen en workshop for branchen, hvor interesseparterne blev opfordret til at indsende skriftlige bidrag. To større branchesammenslutninger¹⁰ og en række individuelle virksomheder reagerede på opfordringen. Desuden er spørgsmålet blevet forelagt og drøftet på diverse møder med medlemsstaternes repræsentanter inden for rammerne af Kommunikationsudvalget og dets underudvalg vedrørende radio-/tv-rundspredning (CBISS).

Mobil-tv er et typisk produkt af sektorsammensmeltningen. Det betyder, at mobil-tv på EU-plan er underlagt to sæt regler for transmission og indhold: regelsættet for elektronisk kommunikation, herunder aspekter vedrørende frekvenspolitik, og det nye direktiv om audiovisuelle medietjenester. Nærværende meddelelse vedrører kun de aspekter af de **nationale tilladelsesordninger, der har med elektronisk kommunikation at gøre**, og kommer ikke ind på tilladelser vedrørende indhold. Den sammenfatter de vigtigste resultater af indsamlingen af oplysninger og peger på eksempler på bedste praksis inden for hovedelementerne af tilladelsesordningerne for mobil-tv. Hermed skal meddelelsen danne

---

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/65/EF af 11. december 2007 (EFT L 332 af 18.12.2007, s. 27).

⁷ Kommunikationsudvalget (COCOM) og dets undergrupper vedrørende tilladelser (AUTH) og radio-/tv-rundspredning (CBISS).

⁸ http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/doc/current/broadcasting/mobile_tv/table_mobile_tv_auth_web_july08.pdf

⁹ Rådets konklusioner – Forbedring af det indre marked for mobil-tv, 29. november 2007.

¹⁰ UMTS Forum and GSM Association Mobile TV Joint Work Group; BMCOforum

grundlag for videre drøftelse og udveksling af bedste praksis mellem de nationale myndigheder.

2. TILLADELSESORDNINGER FOR MOBIL-TV-NET OG –TJENESTER I EU: DE VIGTIGSTE MODELLER OG BEDSTE PRAKSIS

Der er **stor variation** i politikken for tilladelser til mobil-tv-net og –tjenester i EU. I en række medlemsstater vil den generelle ordning for tv-sendetilladelser implicit eller eksplicit komme til også at omfatte mobil-tv. I andre medlemsstater er der ingen særlige regler, eller lovrammerne for denne nye teknologi er stadig til debat. Foreløbig er erfaringerne med tv-tjenester, der udelukkende er baseret på transmission via mobilnet, begrænsede.

Som allerede nævnt er det altafgørende at **undgå et retligt tomrum** eller en høj grad af **retsusikkerhed** på nationalt plan, der vil afskrække investorer og potentielle mobil-tv-operatører på det indre marked. Forskelle mellem de nationale ordninger er ikke i sig selv en hindring for, at indførelsen af mobil-tv kan blive en succes, eftersom det kan være nødvendigt, at lovgivningen tager hensyn til særlige nationale eller endda lokale forhold. Imidlertid er mobil-tv en **trådløs tjeneste** og rummer dermed potentiale for at blive grænseoverskridende. På denne baggrund bør tilladelsesordningerne for mobil-tv tage højde for spørgsmål vedrørende **det indre marked**. Målet bør være, at de forskellige virksomheder kan **konkurrere på lige vilkår**. Der er brug for **sammenhæng på tværs af reguleringsstrategierne i EU**, så der skabes lovrammer, der fremmer investeringer og innovation.

Reguleringen af mobil-tv er underlagt begrænsninger i form af knapheden på frekvenser og behovet for at lette adgangen til markedet for alle deltagere, fra både tv-sektoren og telesektoren. I **mobil-tv-værdikæden** kombineres adskillige lag, fra netdrift og udbud af indhold til distribution. **I dag er den mest almindelige fremgangsmåde at tildele frekvenser til platformoperatøren eller, sjældnere, til netoperatøren.** I det sidste tilfælde vil netoperatøren in praksis også fungere som platformoperatør eller eventuelt udlicitere denne opgave¹¹. Det er omkring denne tilladelsesordning – der fastlægger den godkendte operatørs rettigheder og pligter – at reguleringsmodellerne bygges op.

I øjeblikket tegner der sig **tre overordnede reguleringsmodeller** for mobil-tv-markedet i Europa:

Den ene model går ud på at **udvide de eksisterende regler for jordbaseret digital-tv** til at omfatte de nye tjenester, enten eksplicit eller implicit (f.eks. i Italien og Det Forenede Kongerige). Selv om denne model har den fordel, at den er nem og hurtig at tage i brug, er det at **foretrække, at der indføres en særlig ordning for mobil-tv i den nationale lovgivning. En simpel udvidelse af reglerne for jordbaseret digital-tv kan på længere sigt vise sig at være utilstrækkelig og/eller uegnet.**

Den anden model er "**den rene engrosmodel**". Da reguleringen her er koncentreret om engrosoperatøren, som spiller en nøglerolle i netforvaltning, frekvenserhvervelse, udlicitering og eventuelt også indholdssammenstykning, kan det føre til en fastlåst situation (således som det skete i Finland), hvis indholdsudbydere ikke har noget incitament til at stille indhold til rådighed. Det er også afgørende, at netoperatøren anvender retfærdige, rimelige og ikke-

---

¹¹ Kun i Tyskland er der tildelt særskilte tilladelser til henholdsvis netoperatøren og platformoperatøren.

diskriminerende vilkår over for de mobil-tv-operatører, der benytter nettet. Desuden kan der opstå tvivl om, hvorvidt denne model, hvor frekvenserne tildeles til en enkelt operatør, er i overensstemmelse med direktivet om konkurrence på markedet for elektronisk kommunikation¹², især hvis frekvenserne ikke tildeles efter en åben og retfærdig procedure og i henhold til reglerne om ikke-diskrimination¹³.

Efter den tredje model, "**den integrerede tilgang**", skal alle deltagerne i mobil-tv-værdikæden, herunder indholdsudbydere, nå frem til en aftale om tjenesterne, før der tildeles en tilladelse (f.eks. i Østrig)¹⁴. Denne reguleringsmodel har den fordel, at man **undgå en fastlåst situation i værdikæden**. Vertikal integration mellem deltagerne opnås på to måder: for det første er et af udvælgelseskriterierne for net-/platformsoperatøren, at denne har indgået aftaler med programredaktører og/eller tv-selskaber for at sikre en gennemførlig forretningsmodel; for det andet skal indholdsudbydere have en regulær digital-tv-tilladelse, der kun tildeles, hvis der foreligger en kontrakt med multiplex-operatøren.

Med denne model kan man sikre, at alle aktører i værdikæden følger en koordineret tidsplan for indledning af kommerciel drift, hvis blot de regler, der indføres, er sammenhængende. Derfor synes den "**integrerede tilgang**" særlig egnet til at sikre, at **indførelsen af mobil-tv bliver en succes**.

Retningslinjer for bedste praksis: Enhver ny tilladelsesordning for mobil-tv under national lovgivning bør sigte mod at involvere forskellige aktører i værdikæden, men samtidig sikre, at EU's og de nationale konkurrenceregler overholdes.

3. BEDSTE PRAKSIS PÅ DE FORSKELLIGE NIVEAUER AF REGULERINGSORDNINGEN

For at finde frem til, hvad der er bedste reguleringspraksis for mobil-tv, er det vigtigt at afgrænse de hovedelementer i reguleringsordningen, der skal tages i betragtning. Til dette formål er der opstillet følgende kategorier:

- (1) De overordnede rammer
- (2) Tilladelsesordninger
- (3) Tildelingsprocedurer
- (4) Specifikke aspekter

Denne begrebsramme blev drøftet med medlemsstaterne og repræsentanter for sektoren i februar 2008. De enkelte elementer er derpå blevet vurderet under hensyntagen til **målene for reguleringen set ud fra et EU-synspunkt**. Som fastslået i meddelelsen fra 2007 bør hovedmålet være en lempelig regulering, der gør det muligt at indføre mobil-tv uden unødige hindringer og forsinkelser. Markedsdeltagerne bør ikke pålægges unødige forpligtelser.

---

¹² Kommissionens direktiv 2002/77/EF af 16. september 2002 om konkurrence på markederne for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (EØS-relevant tekst), (EFT L 249 af 17.9.2002, s. 21–26).

¹³ Se også artikel 5, stk. 2, i direktiv 2002/20/EF (tilladelsesdirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 21).

¹⁴ Privatfernsehgesetz (PrTV-G) [BGBl. I nr. 84/2001], som ændret ved BGBl. I nr. 52/2007, § 23, stk. 3.

Samtidig bør reguleringen sikre, at minimumskravene opfyldes, så frekvensressourcerne udnyttes effektivt.

3.1. De overordnede rammer

I de lande, hvor man har planer om særlovgivning, men også der, hvor de eksisterende regler for radio-/tv-rundspredning foreløbig anvendes på mobil-tv, bør hovedprincipperne for de overordnede lovrammer for mobil-tv være **klarhed, gennemsækelighed og effektivitet i procedurerne**. En **lovgivningsproces uden forsinkelser** er også en vigtig faktor. Hvis lovgivningen skal suppleres af gennemførelsesforanstaltninger, bør disse vedtages i rette tid. Indførelsen af mobil-tv bør ikke bremses af, at de nødvendige lovgivnings- eller gennemførelsesforanstaltninger ikke vedtages i tide.

Man bør også huske på, at aktørerne i mobil-tv-værdikæden kommer fra forskellige sektorer. Derfor er det vigtigt, at **tilladelsesprocessen for denne nye tjenesteplatform ikke begrænses til én kategori af markedsdeltagere, men er åben** for alle virksomheder, der er i stand til at opfylde minimumskravene.

Retningslinjer for bedste praksis: Tilladelsesprocedurerne bør være åbne for alle markedsdeltagere, så der hersker lige konkurrencevilkår for de forskellige aktører i mobil-tv-værdikæden.

3.1.1. Offentlig høring

Da de forskellige aktører på mobil-tv-området kan have modstridende interesser, skal reguleringen af sektoren tage hensyn til de forskellige ønsker. **Gennemførelse af offentlige høringer**, før der vedtages særlovgivning eller foretages en revision af de eksisterende regler, kan gøre det lettere at indrette lovgivningen efter markedets behov og sikre, at markedsdeltagerne overholder de nye bestemmelser.

Retningslinjer for bedste praksis: Der bør systematisk gennemføres offentlige høringer af borgerne og alle interesseparterne, parallelt med kommercielle forsøg, bl.a. vedrørende de nye muligheder, der skabes med indførelsen af mobil-tv, udnyttelse af frigjorte frekvenser til mobil-tv og finansieringsmodeller.

3.1.2. Jævnlig rapportering og revurdering

Lovgivningen om mobil-tv skal ikke blot være klar og gennemsækelig, men også **fleksibel, så den kan finjusteres efter udviklingen** på et innovativt teknologisk område i hastig forandring. I kombination med regelmæssige rapporter om markedsudviklingen fra de offentlige myndigheder er det derfor en god ide at indføre bestemmelser om revurdering af tilladelsesordningerne, sådan som i den franske ordning. Selvfølgelig bør enhver sådan revurdering, der eventuelt bliver følgen af rapporter om markedsudviklingen, sikre en **passende balance mellem tempoet i den markeds-mæssige og teknologiske udvikling og behovet for at skabe retssikkerhed for markedsdeltagerne**.

Retningslinjer for bedste praksis: De offentlige myndigheder bør jævnligt udarbejde rapporter om markedsudviklingen samt forelægge passende forslag om tilpasning af de eksisterende regler.

3.2. Tilladelsesordninger

3.2.1 Afklaring af forholdet mellem de gældende regler

Tilladelsesordningerne er kernen i lovrammerne for mobil-tv. Da mobil-tv spænder over forskellige sektorer, er det nødvendigt specifikt at klarlægge, hvilke rettigheder og pligter operatørerne har, dels som operatører af elektronisk kommunikation og dels som tv-udbydere. I den forbindelse er det vigtigt, at **forholdet mellem aspekterne vedrørende elektronisk kommunikation, frekvenser og indhold tydeliggøres**, så man undgår tvetydighed og overlappning i lovgivningen.

Retningslinjer for bedste praksis: Forholdet mellem reglerne for elektronisk kommunikation, frekvenser og indhold bør afklares, så der skabes en klar og gennemskuelig tilladelsesordning.

3.2.2 "Etstedsbestilling"

I hovedparten af medlemsstaterne er mere end én myndighed – ministerium og/eller uafhængig tilsynsmyndighed – ansvarlig for udstedelsen af tilladelser til mobil-tv, fordi aspekterne vedrørende elektronisk kommunikation og medieaspekterne er adskilt. **Uanset om reguleringen af de forskellige aspekter er sammenlagt eller ej, er det vigtigt, at der fastlægges en klar og konsekvent fordeling af ansvarsopgaverne.**

"Etstedsbestilling", hvor operatørerne har et samlet kontaktpunkt for forskellige typer tilladelser, anses af de fleste markedsdeltagere for bedste praksis, forudsat at principperne om pluralisme og kulturel mangfoldighed respekteres. Fordelene ved denne procedure ligger i den administrative forenkling og koordinerede tidsplan i de tilfælde, hvor der skal indhentes flere tilladelser.

Retningslinjer for bedste praksis: De nationale ordninger for mobil-tv bør baseres på "etstedsbestilling" eller i det mindste begrænse antallet af offentlige myndigheder, der er involveret i beslutningerne om tildeling af tilladelser, til et minimum. I medlemsstater, hvor tilladelserne udstedes på subnationalt niveau, bør der iværksættes en fælles eller koordineret procedure for alle føderale/regionale instanser. Etstedsbestilling er særlig vigtig i tilfælde, hvor der kræves flere tilladelser.

3.3. Tildelingsprocedurer

Tiden er en nøgelfaktor for det samlede EU's konkurrenceevne på verdensmarkedet. For at sikre en hurtig lancering af mobil-tv i samtlige medlemsstater er det afgørende, at der er en **klar tidsplan for tildelingsproceduren, der er offentlig, gennemskuelig og fastlagt på forhånd.**

Retningslinjer for bedste praksis: Der bør bekendtgøres en klar tidsplan for tildelingsproceduren, senest når de kommercielle forsøg med mobil-tv-tjenester indledes.

3.3.1. Tildelingsmetoder og -kriterier

Auktioner og sammenlignende udvælgelsesprocedurer ("skønhedskonkurrencer") er to forskellige måder, som de nationale myndigheder kan vælge at tildele tilladelser på. Hidtil har der været tendens til, at platformstilladelser tildeles på grundlag af sammenlignende udvælgelsesprocedurer. Tildelingskriterier er et vigtigt redskab for de nationale myndigheder til at sikre, at de tjenester, der udbydes, opfylder visse krav, så der garanteres en effektiv udnyttelse af de frekvenser, der er afsat til mobil-tv.

Tildelingsproceduren bør også sikre, at driften af mobil-tv indledes rettidigt. **Der kan eventuelt stilles visse betingelser for at begrænse risikoen for en fastlåst situation, f.eks. mellem platformsoperatører, indholdsudbydere og mobilnetoperatører.** Således kan der for eksempel stilles krav til ansøgerne om aftaler mellem de forskellige deltagere i værdikæden, idet sådanne aftaler dog skal være i overensstemmelse med konkurrencereglerne.

Hvad angår specifikke tildelingskriterier, er det værd at understrege betydningen af **tjenestekvalitet**, der spiller en central rolle i forbindelse med brugernes forventninger til mobil-tv, særlig med hensyn til indendørsdækning og transmissionskvalitet.

Retningslinjer for bedste praksis: Der bør gælde objektive, gennemskuelige og ikke-diskriminerende tildelingskriterier i overensstemmelse med fællesskabsretten. Tildelingsprocedurerne bør tilskynde deltagerne til at samarbejde, idet konkurrencereglerne overholdes. Krav om tjenestekvalitet, herunder indendørsdækning, og optimal udnyttelse af frekvensressourcerne bør indgå i tildelingskriterierne.

3.3.2. Andre tildelingsbetingelser

I de fleste medlemsstater er der eller vil der blive afsat et enkelt multiplex til mobil-tv. I Frankrig åbner de igangværende drøftelser dog mulighed for to multiplex-operatører inden for de frekvenser, der er frigjort ved afviklingen af analogt tv. For at **forhindre hamstring af frekvenser** kan lovgivningen sætte en grænse for, hvor længe frekvenser må ligge uudnyttet hen.

Retningslinjer for bedste praksis: Tildelingsbetingelserne bør omfatte muligheden for at inddrage frekvenser, der er tildelt til mobil-tv, og som ikke tages i brug inden for en rimelig periode.

3.4. Specifikke aspekter

I denne tidlige fase af markedsudviklingen bør eventuelle specifikke betingelser, der knyttes til tilladelser, være hensigtsmæssige og ikke medføre urimelige byrder for operatørerne.

3.4.1. "Must-carry"-regler

I overensstemmelse med EU-lovgivningen¹⁵ kan der kun pålægges "must-carry"-forpligtelser, hvis et betydeligt antal slutbrugere af et net anvender nettet som deres primære adgang til radio- og tv-modtagelse. Foreløbig befinder mobil-tv sig stadig i startfasen, og **der må ikke indføres "must-carry"-forpligtelser for mobil-tv på nuværende tidspunkt**. Under alle omstændigheder er kanaler, der nyder godt af "must carry"-betingelser, også ofte "must have"-kanaler, der rent faktisk øger den kommercielle værdi for distributionstjenesterne og sandsynligvis vil indgå i enhver større mobil-tv-pakke.

I den henseende og i tråd med den samarbejdsstrategi, der anbefales i denne meddelelse, kunne de nationale tilsynsmyndigheder passende overveje at indføre "must offer"-regler for mobil-tv som en fremspirende tjeneste, der har brug for attraktivt indhold.

Retningslinjer for bedste praksis: Der bør tilrettelægges en debat om "must offer"-regler for mobil-tv-tjenester i de enkelte medlemsstater og på EU-plan.

3.4.2. Delt brug af netinfrastruktur

Delt brug af netinfrastruktur er et vigtigt middel til at begrænse netetableringsomkostningerne og øge dækningen og transmissionskapaciteten¹⁶. Som bemærket i meddelelsen fra 2007 kan medlemsstaterne overveje at tillade **delt brug af netinfrastruktur**¹⁷ og tilskynde til samhusning, hvor dette er nødvendigt for at fremme netudbygningen. Der kan også indføres krav om samhusning af hensyn til miljøet¹⁸.

Retningslinjer for bedste praksis: Delt brug af netinfrastruktur til mobil-tv bør fremmes i det omfang, konkurrencereglerne tillader det.

3.4.3. Interoperabilitet og roaming

Målet om **fuld interoperabilitet** på tværs af net og udstyrstyper er fortsat vigtigt for at skabe mulighed for EU-dækkende roaming, hvor dette er relevant, og interoperable løsninger bør derfor foretrækkes. Udviklingen på markedet har vist, at der kan opnås interoperabilitet, når interesseparterne handler samlet med det fælles mål at indføre en teknisk standard såsom DVB-H. Der er igangsat bestræbelser på dette område i erhvervs- og standardiseringsfora, hvor der især lægges vægt på tjeneste- og applikationslagene.

Den omstændighed, at mobil-tv er en trådløs tjeneste, betyder desuden, at forbrugerne med rette kan forvente, at deres udstyr fungerer i udlandet, sådan som det er tilfældet med

---

¹⁵ Artikel 31 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 (forsyningspligt-direktivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 51–77).

¹⁶ En tilsvarende holdning har mødt opbakning på internationalt plan, f.eks. på det ottende verdensomspændende symposium for myndigheder ("8th Global Symposium for Regulators"), den 13. marts 2008 i Pattaya, Thailand.

¹⁷ Sådanne aftaler har været gældende på visse markeder i forbindelse med GSM- og/eller UMTS-infrastruktur, idet Kommissionen har vedtaget at fritage dem fra EU's konkurrenceregler, jf. f.eks. Kommissionens beslutning af 16. juli 2003 (sag COMP/38.369: T-Mobile Deutschland/O2 Germany: Network Sharing Rahmenværetag - EUT L 75 af 12.3.2004, s. 32) og Førsteinstansrettens dom af 2. maj 2006 (sag T-328/03).

¹⁸ I overensstemmelse med artikel 12 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 (rammedirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33–50).

mobiletelefoner. **EU-dækkende mobil-tv-roaming** vil sandsynligvis få større betydning, efterhånden som tjenesterne vinder frem i hele Europa. Det bør bemærkes, at der allerede i dag findes visse **grænseoverskridende eller paneuropæiske kanaler**¹⁹, der kan udgøre et vigtigt forsøgsgrundlag for fremtidige paneuropæiske tjenester. Det forventes, at DVB-SH-baserede mobile satellit-tv-tjenester vil blive lanceret i Europa til næste år.

Retningslinjer for bedste praksis: Der bør lægges passende vægt på spørgsmålene om interoperabilitet og roaming i forbindelse med mobil-tv, eftersom der er tale om en trådløs tjeneste.

4. KONKLUSION OG OPFØLGNING

Det er klart, at **den bedste reguleringspraksis skal formidles videre for at have effekt.** Derfor vil Kommissionen fortsætte med at støtte udveksling af oplysninger, erfaringer og bedste praksis mellem de nationale administrationer og andre interesseparter. De oplysninger om reguleringen af mobil-tv-sektoren, som medlemsstaterne fremsender, er offentligt tilgængelige på Kommissionens websted²⁰ og vil fortsat blive ajourført løbende. Udvekslingen af bedste praksis vil navnlig ske gennem de eksisterende udvalg af medlemsstaternes eksperter, dvs. Kommunikationsudvalget og dets underudvalg vedrørende tilladelser og radio-/tv-rundspredning. Kommissionens tjenestegrene vil også jævnligt aflægge rapport til Parlamentet og til Rådets arbejdsgrupper om dette emne.

---

¹⁹ F.eks. Euronews, Arte, 3 Sat, Eurosport, France 24 og BBC World.
²⁰ Se fodnote 8.